

Välkommen till GRANBERGSDALS HYTTA (1642–1925)

TILL GRANBÄCKSDAHLÉN kom på 1620-talet Mårten Eskilsson från Nora-Linde bergslag och började tillsammans med några andra nyinflyttade familjer att bygga den första lilla masugnen, en mulldimmerhytta, som stod klar att blåsa järn år 1642. Hyttelaget fick vänta i sju år innan Bergskollegiet och bergmästaren i Nora utfärdade privilegiebrev för hyttan 1649.

Sverige började på den tiden att bli en stormakt och var indraget i krig i Europa. Krigsindustrin behövde järn till vapen. Detta faktum bidrog starkt till att utveckla järnhanteringen i landet och Sverige dominerade på världsmarknaden som järnproducerande nation långt in på 1800-talet.

Granbergsdals hytta producerade järn från 1642 till 1925. Du som besöker Granbergsdals hytta idag möts av en anläggning som till största delen daterar sig från 1880-talet. I hyttan finns Westmans rostugn, förvärmningsapparat, Baggés blåsmaskin, slaggstamp och malmkross. Själva masugnen är från 1909 med rund pipa i tegel, 15 meter hög.

Grundmurarna från de föregående masugnarna finns ännu kvar nere i Råstun.

Hyttan är öppen för besök året och dygnet runt och det finns gott om information, varför man på egen hand kan lära sig hur järnet blev till.

Granbergsdals hytta restaurerades 1942 som kulturminnesmärke och fick status som byggnadsminnesmärke 1986.

GRANBERGSDALS BYALAG som bildades 1983 är en partipolitiskt obunden idell förening som försöker bevara och utveckla lokala traditioner samt tjäna som förmedlande länk mellan myndigheter och befolkning i olika frågor.

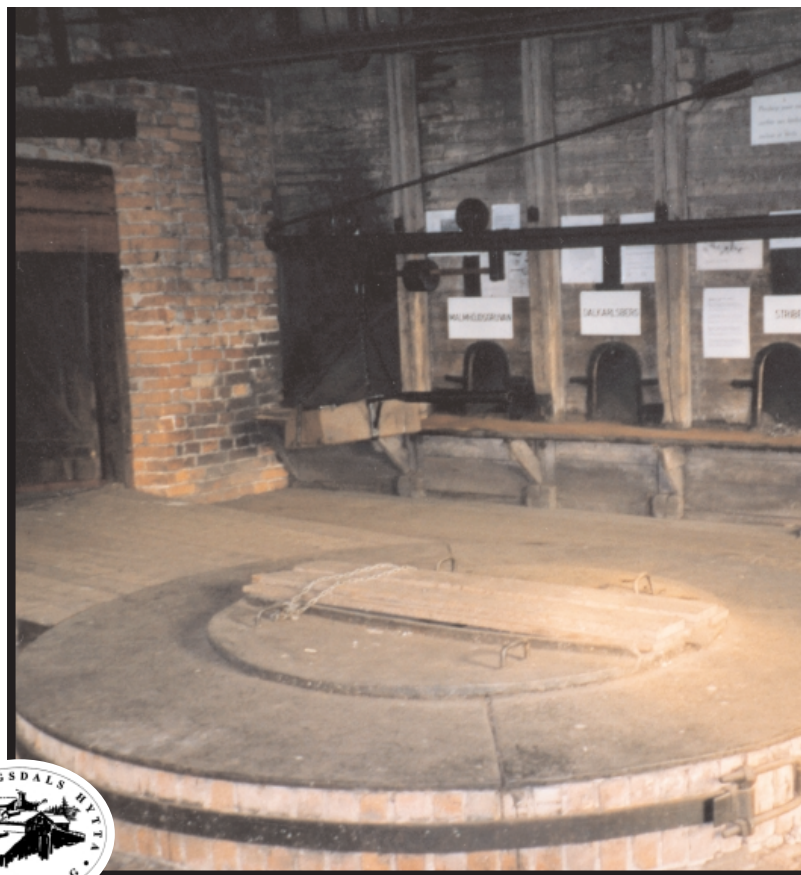
Byalaget driver hantverksbod (Hyttboa) och kaffestuga under sommarsäsongen, vilken sträcker sig från mitten av juni till mitten av augusti och även innebär underhållning och aktiviteter för barn och vuxna. Dagliga visningar av hyttan står också på sommarprogrammet. I september reses en kolmila och arrangeras en Kølervecka med underhållning och kolbullar. Intill kolplatsen har ett kolhus uppförts.

Naturparken och -stigen, som anlades våren 1999, har blivit ett populärt utflyktsmål inte minst för skolklasser.

Bagarstugan, en ombyggnad av gamla bastun, stod klar hösten 2000.

På vintern arrangerar byalaget julmarknad i Hyttan och möten och träffar i föreningslokalen Solhem.

Byalaget ska, så länge det består, ansvara för tillsynen av Granbergsdals hytta tillsammans med Länsstyrelsen i Örebro.

Welcome to Granbergsdals hytta

(Blast furnace) 1642–1925

DURING THE 17TH CENTURY Sweden developed into a country of great power and was at the same time the leading producer of iron on the world market, a situation that lasted for about two hundred years.

Vast areas of woodlands were at that time uninhabited and in the middle of Sweden, specially rich in ore and woods, you find places such as Granbergsdal. The first settlers came to our village in 1620 and 1642 they had built the first little furnace and started to make iron. This production lasted to 1925.

THE VISITORS TODAY will meet a plant, which dates from 1880 and onwards, equipped with roasting oven, hot blast stove, blowing machine, stamp mill and iron ore crusher. The blast furnace is the youngest part of the plant. It was built in 1909 and is about 15 metres high. This "modern" furnace does not look like the older ones at all, the stone walls of which are still there in the casting hall.

The Granbergsdal Blast Furnace is open every day the whole year round and inside the plant you will find plenty of information in English, German and French. You are invited to visit the plant on your own.

Willkommen in Granbergsdals hytta

(Hochofen) 1642–1925

WÄHREND DER JAHRE 1640 BIS 1650 wurden die meisten Hochofen in Mittelschweden gebaut und so auch die Hütte in Granbergsdal. Schweden führte in Europa Krieg und die Kriegsindustrie brauchte Eisen zur Herstellung von Waffen. Deshalb unterstützte der Staat den Bau der Hochofen durch Zuschuss von staats eigenem Wald und Steuererleichterungen. Für die armen Neubauer, die selbst einen Hochofen bauten, war dieser Staatsbeitrag eine absolute Voraussetzung.

Schweden war danach während 200 Jahre die leitende eisenexportierende Nation Europas.

Der Granbergsdal Hochofen produzierte Roheisen vom 1642 bis 1925.

DIE HÜTTENANLAGE BESTEHT AUS Röstofen, Winderhitzer, Gebläse, Schlackenstampfe, Zerkleinerungsmaschine und Schrägaufzug, die alle aus 1880 stammen. Der Hochofen wurde im Jahre 1909 gebaut und ist 15 Meter hoch. Die Grundmauern der älteren Hochofen stehen noch in der Giesshalle.

Man kann die Hütte das ganze Jahr Tag und Nacht besuchen und in der Anlage gibt es Information auf deutsch, englisch, und französisch zum Selbststudium.

Der Granbergsdal Hochofen wurde als Kulturdenkmal im Jahre 1942 restauriert.

